

Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotus II

Viranomaisneuvottelu

17.5.2022 klo 14-16 Pasilan virastotalo, ELY-keskus

Osallistujat:

Paikan päällä:

Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö Tuusula
Henna Lindström, yleiskaavasunnittelija Tuusula
Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja Tuusula
Terhi Wermundsen, erityisasiantuntija Tuusula
Tapio Reijonen, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Salmi Mika, Suomen metsäkeskus
Vuorinen Juha, Keski-Uudenmaan vastuumuseo
Aaltonen Riikka, HSL
Dahlqvist-Solin Brita, ELY
Tuomas Autere, ELY
Tiia Niemelä, kaavasunnittelija Tuusula kokouksen sihteeri

Etänä:

Arponen Jani, Sipoo
Honkanen Asko, kuntasuunnittelupäällikkö Tuusula
Hämäläinen Päivi, maankäyttöpäällikkö Tuusula
Kaski Suvi, Sipoo
Keinänen Hanna, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Koskenranta Jaana, Intendentti Tuusula
Koski Siru, Suomirata oy
Laakso Jukka-Matti, liikenneinsinööri Tuusula
Lamminmäki Tanja, Uudenmaan liitto
Lehmusvaara Virpi, Tuusula, kansliapäällikkö
Liikonen Larri, ELY
Loikkanen Heini, ELY
Lumme Juha, ELY
Manninen Mariikka, Uudenmaan liitto
Puputti Petteri, projektipäällikkö Tuusula
Peltonen Heini, Uudenmaanliitto
Routama Satu, Finavia
Ruokolainen Minna, HSY
Schulte-Tiggers Anu, ELY
Sivola Mari, Vantaa
Stenroth Joonas, Vantaa
Vuorsalo Annina, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Vuokko Ville, Väylävirasto
Wager Henrik, ELY

Lentoliikenne/lentokonemelu

- Finavia: Lentokentän kehittämisen turvaaminen koetaan tärkeänä
- Finavia: Lentokonemelualueet kunnossa yleiskaavaehdotuksessa
- Finavia: Lentoliikenteen laskeutumisvyöhykkeet tulisi merkitä kaavakarttaan. Uusimaa liitekartalla ne ovat.
- Finavia: Esterajoituspinnat olisi hyvä olla kaavassa
- Vantaa: Vantaalla laskeutumisvyöhykkeet on merkitty Vantaan yleiskaavassa muilla alueilla paitsi Korsossa, jossa ne noudattelevat melualueen rajaa. Vantaa kehottaa myös Tuusulaa lisäämään laskeutumisvyöhykkeet yleiskaavaan
- ELY: laskeutumisvyöhykkeet olisi hyvä lisätä kaavakarttaan.

- ELY: Tieliikenne- ja ratamelun (sekä tärinän) osalta tarvittaisiin lisäselvityksiä ja perusteluita, miten ne ovat vaikuttaneet kaavaratkaisuihin. Tällä hetkellä selostuksen teksti ei ole tältä osin riittävä.

Liikenne

- HSL: Raskaanliikenteen palveluvarausalue olisi hyvä olla yleiskaavassa
 - o Tuusula: Tällaista aluetta on alustavasti tutkittu Tuusulan ja Järvenpään rajalle, mutta hanke tarvitsisi projektinvetäjän, joka huolehtii rahoituksesta ja mm. maanhankinnasta.
- HSL: Hyrylän asema ei näytä todennäköiseltä, jos toteutetaan nopea junayhteys. Voisi kuitenkin tutkia mahdollisuutta.
- HSL: Kulloontielle merkittävä joukkoliikenteen laatukäytävä on hyvä ratkaisu
- HSL: Jokelan asemanseutua on tärkeä kehittää
- HSL: Kerava-Tuusulanjärven -pyörätie on tärkeä ja sitä pitää edistää
- HSL: Hyrylän bussiterminaalin siirto ei ollut hyvä ratkaisu
- Sipoo: Kehä IV yhteys saa tukea, hyvin huomioitu ehdotuksessa
- Suomi-Rata: hyvä, että lentorata tullaan merkitsemään yleiskaavaan maakuntakaavan mukaisesti. Radan kaartaminen Hyrylään on geometrisesti mahdotonta usean kilometrin mittaisen liittymiskohdan vuoksi.
- Suomi-Rata suurnopeusradan esiselvitys valmistuu syksyllä. Päätös ei ehdi yleiskaavaan, joten ei tarvitse merkitä kaavakarttaan. Suurnopeusradan esiselvitys luvattiin lähettää Tuusulaan luettavaksi.
- Uudenmaanliitto: Nähtävillä olleessa yleiskaavaehdotuksessa Tallinna-tunneli oli osoitettu maanalaisen radan yhteystarve -merkinnällä. Helsinki-Tallinna -tunnelin liikenteen yhteystarve -merkinnän tulee kuitenkin mahdollistaa sekä tunneli- että pintaratkaisu maakuntakaavan mukaisesti. Varikko/raiteenvaihtoterminaali voidaan merkitä kaavamääräykseen. Yleiskaavaehdotuksessa on Tuusulan Metsäkylässä, lentoaseman melualueelle, osoitettu yhdyskuntateknisen huollon alueen kohdemerkintä sijaintiin, johon Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa on osoitettu tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueen kohdemerkintä mm. Tallinna-tunnelin rahtiterminaalin tarkemman suunnittelun mahdollistamiseksi. Yleiskaava-aineistosta ei käy ilmi, mihin tarkoitukseen kyseinen yhdyskuntateknisen huollon alue on tarkoitettu. Uudenmaan liitto katsoo, että mikäli yleiskaavaehdotuksen kohdemerkintä liittyy Tallinna-tunneliin, ei kaavamerkintä voi sijaita irrallaan yhteystarvetta osoittavasta merkinnästä. Uudenmaan liitto pitää muutostarpeita kaavaehdotukseen merkittävänä – edellyttävätkö muutokset kaavaehdotuksen asettamisen uudelleen nähtävillä? Uudenmaan liitto haluaa nähdä kaavaratkaisun ennen hyväksymiskäsittelyä.
 - o ELY: yhteystarve-nuoli ei sulje pois kumpaakaan vaihtoehtoa; tunneliratkaisua tai pintaratkaisua. Se on hyvä merkintä, ei vaadi uudelleen kuulemistä.
- Uudenmaanliitto: Nukari-Purola yhteydestä ei ole tehty vielä ratkaisua
 - o ELY: Jokelan vaihtoehtoinen yhteystarve tulee esittää kaavakartassa, on tarve ohjeelliselle varaukselle.
- Uudenmaanliitto: Olisi tarpeen esittää raskaanliikenteen taukopaikka Focus-alueella. Tulkittu, että Focusin osayleiskaavan työpaikka-alue -merkintä (TP) mahdollistaa taukopaikan. Pitää varmistaa, että se mahdollistuu myös asemakaavoissa.
- Uudenmaanliitto: Lentorata on nopean kaukoliikenteen rata ja sen suunnittelun edistäminen on valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävä kysymys. Radan ohjeellinen linjaus on osoitettu voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa. Maakuntakaavan linjaus ei kulje Hyrylän kautta, eikä tuleva nopea ratayhteys mahdollista asemaa Hyrylään. Radan jatkosuunnittelun turvaamiseksi Uudenmaan liitto edellyttää, että yleiskaavassa osoitettu linjaus muutetaan Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa osoitetun ohjeellisen linjauksen mukaiseksi.
- Väylävirasto: Itärata vaatii jatkoselvityksiä
- Väylävirasto: Ristikydön seisakkeen sijoittamista ei ole tutkittu. Se olisi hyvä sijoittaa niin etelään kuin mahdollista.
- Vantaa: Kulomäentielle ei tulisi lisätä raskasta liikennettä. Kehä IV vaihtoehtoinen linjaus puuttuu, mutta se on ok Vantaalle
- Vantaa: Kehä IV:n liikennettä ohjautuu Vantaan suuntaan. Tulisi varmistaa, että Focus-alueen läpi on muitakin liikennetyhteyksiä ja että osa liikenteestä ohjautuu Tuusulanväylälle.
- Vantaa: Ei haluta lisätä liikennekuormaa Katriinantielle ja läheisille asuntoalueelle, pitää ohjata liikennettä muualle

Pohjavedet

- Keski-Uudenmaan ympäristökeskus: Pohjavedet olleet yksi isoimmista huolenaiheista (Lahela ja Mätäkiivi), toivotaan että ne otettaisiin paremmin huomioon
- Uudenmaanliitto: Miten Lahelan pohjavesialueen vedenottamo on huomioitu?
 - Tuusula: Kaavakarttaan vedenottamoita ei lisätä. Vesioikeudelliset suoja-alueet laitetaan kaavakarttaan. Vedenottamot lisätään pohjavesimääräykseen, siirretään Lahelanoren linjaus mahdollisimman kauas pohjavedenottamosta.
 - ELY: Lahelanpellon tielinjauksen siirtäminen oli hyvä ratkaisu. Lahelanpellon asutuksen laajeneminen on ehkä riski. Mätäkiiven alueelle laitetaan Yhdyskuntateknisen huollon alue (ET tai ET/TP) vedenottamon alueelle. Alue ei ole vielä kartalla.

Luontoasiat

- Keski-Uudenmaan ympäristökeskus: Olisi ollut hienoa luoda virkistysalueita uusien asumisen alueiden ympäristöön. Voisi miettiä esimerkiksi MU-merkintää, joka tarkoittaa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolle kohdistuu ulkoilukäyttöä ja/tai ympäristöarvoja. Virkistysalueiden kehittämisen tarve tulee ottaa huomioon asuinalueiden kehittämisen yhteydessä
- Keski-Uudenmaan ympäristökeskus: Tuusulan joki olisi voinut olla luonnonsuojelualue-merkinnällä (SL-1), nykyinen virkistysalue-merkintä (V) myös on myös ok. Ekologinen yhteys on tärkeä säilyttää siinä.
- Palojoella merkitty asumisen alueita puron molemmin puolin. Voisiko olla, että ranta-alueet säilyisivät virkistyskäytössä
- Suomen metsäkeskus: merkinnät tulisi jaotella suojelumääräyksiin ja suunnittelumääräyksiin. Merkintöjen tulisi olla selkeitä, lyhyitä ja ymmärrettäviä. Luonnonsuojelualue-merkintöjen suhteen on epäselvää, onko kyse suojelumääräyksestä vai suunnittelumääräyksestä. Voisi lisätä näihin kaavamääräyksiin suojelumääräys/suunnittelumääräys -kappaleen, jossa kerrotaan miten määräys alueella vaikuttaa.
- Suomen metsäkeskus: Eteen voi tulla ristiriitaisia tilanteita luontoarvojen suojelun ja mahdollisten toimenpiteiden suhteen alueilla, joilla maa- ja metsätalousmerkinnän päällä on alueen osa, joka on paikallisesti luonnonsuojelullisesti arvokas- merkintä (sl-1). On vaikea hahmottaa, mikä kaava jää voimaan ja ohjaamaan maankäyttöä.
 - Tuusula: käydään kaikki kohdat läpi yleiskaavassa, jos vanha, voimaan jäävä osayleiskaava jo turvaa luontoarvot, niin otetaan Yleiskaava 2040:stä arvokkaan luontokohteen merkintä pois.
- ELY: M-alkuisten alueiden osalta olisi hyvä selkeyttää tilannetta tarvitaanko maisematyölupaa vai ei.
- ELY: Toteuttavaksi suunniteltujen luonnonsuojelualueiden osalta tulee miettiä, miten kannustetaan maanomistajia hakemaan niitä luonnonsuojelualueiksi. Tässä voidaan tehdä yhteistyötä kunnan, ELYn ja metsäkeskuksen kanssa

Kiertotalous

- HSY: HSY:llä on tavoitteena kehittää Vantaan kuntarajalla olevaa aluetta kiertotaloustoimintaan, yleiskaavaan merkitty yhdyskuntatekninen alue mahdollistaa tämän tavoitteen. HSY oli kiinnostunut myös aikataulutusta, milloin toimintaa voisi alkaa edistää.
 - Tuusula: Vantaan kanssa tehdään Kiila-Senkerin yleissuunnitelmaa. Hankkeelle on koitettu hakea rahoitusta (vihreän siirtymärahoitus). Rahoitusta varten tulisi löytää toimija, joka on jo hankerahoituksen piirissä ja toimii jo kiertotalousalalla. Kutsutaan HSY mukaan yleissuunnitelman tekoon.

Kulttuurimaisema

- Keski-Uudenmaan vastuumuseo: Tuusula on laatinut hyvän kulttuurimaisema-selvityksen, jossa asiat hyvin otettu huomioon
- Muinaismuistokohde-merkintää (sm) on hiottu yhdessä arkeologian osaston kanssa. Osa kohteista on aluemaisia, nyt kaikki kohteet on merkitty kohdemerkinnällä

Muut asiat:

- Sipoo: Raja-alueiden merkinnät menevät yksiin Sipoon merkintöjen kanssa
- Uudenmaan liitto: Kaavan vaiheistusta/mitoitusta pitää skarpata, jotta ratkaisu aidosti tukee keskuksista käsin rakentamista ja yhdyskuntarakenteen tiivistymistä.
- Uudenmaan liitto: Ennen hyväksymiskäsittelyä Uudenmaanliitto haluaa nähdä yleiskaavaratkaisun
- ELY: yleiskaavassa pitää olla vaikutusten arviointi riittävällä tasolla. Erityisesti ilmaston osalta
 - o Tuusula: Vaikutusten arviointia viedään eteenpäin toteuttamissuunnitelmassa. Tuusulassa ollaan tekemässä ilmasto-ohjelmaa, jonka osana myös hiilinielu ja -varastolaskenta. Yleiskaavaa varten kokeillaan KILVA-työkalua. Lisäksi ollaan tilaamassa vaikutusten arviointi, jossa kaavatalous, ilmastovaikutukset ja vaikutukset elinympäristöön. Tämä valmistunee kaavan hyväksymisen jälkeen ja tavoitteena saada tietoja toteutussuunnitelmaa, hankkeiden priorisointia ja kaavoitussuunnitelmaa varten.
- Selvitysalue SE kumoaa vanhan osayleiskaavan ja alueelle jää reikä. Alue vaatii selvittämistä ja siihen saakka alueella sovelletaan metsälakia, on mahdollista saada kemeratukea ja rakentaminen tutkitaan suunnittelutarveratkaisuin. SE on on ajoitukseltaan III-vaiheen hanke
- Kauppa käsitellään erillispalaverissa

- **Tuusulassa valmistellaan vastineet ja lähetetään ne neuvotteluun osallistuneille kommentoille ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä.**